

eller hvor danske statsborgere måtte blive ugunstigere behandlet i andet land end andre landes statsborgere i henseende til erhvervsvirksomhed, kan det herefter, såfremt traktatmæssige bestemmelser ikke er til hinder, ved en kongelig anordning bestemmes, at varer fra det pågældende land midlertidigt belægges med en afgift, eksklusiv den tarifmæssige told, af indtil 75 pct. af varens værdi. De politiske betænkeligheder, der måtte være ved, at afgørelsen er henlagt til administrationen, er siden 1924 imødegået ved en tilføjelse om en særlig ophørsmåde for sådanne anordninger, der nu går ud på, at anordningen ophører at have gyldighed, såfremt den ikke tiltrædes af folketinget inden 6 måneder efter dens udstedelse. Tiltrædelsen må ske ved en simpel beslutning af folketinget og ikke ved en forelæggelse efter reglen i grundlovens § 23 om foreløbige love. Herved har man dannet en anordningstype, som er en mellemform mellem den almindelige anordning og loven, et forhold, som er sjældent i dansk ret, men ret almindeligt f. eks. i engelsk ret.

Fra lovgivningsmagtens side synes der ikke hidtil fremsat bemærkninger, som tyder på, at man har næret forfatningsmæssige betænkeligheder ved toldlovens bestemmelse om administrativt pålæg af tillægstold, der jo i sit princip ganske svarer til den foreslåede antidumpingtold og udligningstold. Princippet findes allerede i det af regeringen i samlingen 1889-90 fremsatte lovforslag, jfr. Rigsdagstidende 1889-90, tillæg A. sp. 2257-58, jfr. sp. 2374, hvor det understreges, at grunden til, at man ikke ønskede at arbejde med automatisk virkende bestemmelser, men overlod til administrationen skønsomt at afgøre, om der er tilstrækkelig grund til ved anordning at bestemme, at der skal opkræves tillægstold, var, at „ønskeligheden af en sådan tillægstolds pålæg dog til en vis grad vil afhænge af omstændighederne i det konkrete tilfælde“. Tillægstolden er et toldpolitisk kampvåben, hvis anvendelse beror på en regeringsbeslutning efter en konkret vurdering. Bestemmelsen fandtes allerede i § 5 i lov nr. 88 af 5. maj 1908, og princippet om, at det afgøres af administrationen (regeringen), om der skal indføres tillægstold, har således et halvt århundredes hævd.

Også fra det egentlige beskatningsområde

kan der hentes en del eksempler på, at man i lovgivningspraksis er gået ud fra, at grundlovens § 43 ikke kan være til hinder for en ret vidtgående delegation. Ved § 10 i lov nr. 188 af 20. maj 1933 om kommunale ejendomsskatter bemyndigedes finansministeren til „i dertil fornødent omfang forholdsmæssigt at forhøje“ indkomstskatten til staten for at skaffe dækning for statskassens tilskud til nedsættelse af den amtskommunale grundskyld, dog ikke med mere end 20 mill. kr. Herved overlodes det til regeringens skøn, om statsskatten overhovedet skulle forhøjes, og for skatteårene 1934-35 og 1935-36 synes der efter Lovtildende ikke at være blevet gjort brug af bemyndigelsen, hvorimod den blev brugt for flere af de følgende år. At det herved blev overladt til regeringen inden for visse grænser at fastsætte statsindkomstskattens endelige størrelse ud fra en vurdering af den finansielle nødvendighed og hensigtsmæssighed, lader sig ikke bestride.

Samme princip er lagt til grund for bemyndigelsesbestemmelsen i § 4, stk. 4, i lov nr. 87 af 7. april 1936 om en kornordning, for § 6 i lov nr. 317 af 29. november 1935 om fordeling af oksekød til trængende personer, for § 2 i lov nr. 86 af 7. april 1936 om regulering af svineproduktionen og for § 2 i lov nr. 126 af 21. april 1936 om dækning af udgifter til foranstaltninger vedrørende landbrugets gæld. Se om gennemførelsen nærmere bekendtgørelserne nr. 133 af 27. april 1936, 92 af 8. april 1937, 110 af 5. april 1938, 141 af 23. marts 1939.

Endnu videregående delegationsbestemmelser er:

1) § 5 i lov nr. 645 af 14. december 1940 om ændringer i toldloven af 29. marts 1924. Tilvirkning her i landet af kunstsilke må kun finde sted med finansministerens tilføjelse og mod erlæggelse af en afgift, hvis størrelse fastsættes af finansministeren med tilslutning af rigsdagens finansudvalg.

2) § 3 i lov nr. 452 af 23. november 1951 om ændringer i og tilføjelser til toldloven af 29. marts 1924. Visse toldindrømmelser kan ophæves ved kongelig anordning.

3) § 5 i lov nr. 221 af 23. maj 1951 om afgift af huder, skind og læder. Finansministeren kan efter forhandling med handelsministeren under visse betingelser bestemme, at der $\frac{1}{2}$ år efter lovens ikraft-